

ochrona sygnalistów

Wprowadzenie

Ustawa opublikowana w Dzienniku Ustaw - co dalej?

Ustawa z dnia 14 czerwca 2024 roku o ochronie sygnalistów została podpisana przez Prezydenta RP i opublikowana w Dzienniku Ustaw (wchodzi w życie w dniu 25 września 2024 roku). Nakłada ona nowe obowiązki na pracodawców będących zarówno podmiotami prywatnymi jak i publicznymi dotyczące ochrony sygnalistów i wewnętrznej procedury przyjmowania zgłoszeń naruszeń prawa. Dodatkowo organy administracji publicznej obowiązane będą wdrożyć procedurę zewnętrzną przyjmowania zgłoszeń.

Kanał zgłoszeń wewnętrznych

Kogo dotyczy?

Podmiotów publicznych w tym jednostek samorządu terytorialnego, z wyłączeniem jednostek organizacyjnych gmin lub powiatu liczących mniej niż 10 tys. mieszkańców.

Możliwość ustalenia wspólnej procedury wewnętrznej:

Jednostki samorządu terytorialnego mogą ustalić wspólną procedurę przyjmowania zgłoszeń wewnętrznych w ramach wspólnej obsługi dla:

1. jednostek organizacyjnych gmin/powiatu/województwa zaliczanych do sektora finansów publicznych;
2. innych zaliczanych do sektora finansów publicznych gminnych/powiatowych/wojewódzkich osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego, pod warunkiem zapewnienia jej odrębności i niezależności od procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych i podejmowania działań następczych.

Procedura zgłoszeń wewnętrznych.

Procedura ta powinna określać co najmniej:

- wewnętrzną jednostkę organizacyjną lub osobę w ramach struktury organizacyjnej danego podmiotu upoważnioną do przyjmowania zgłoszeń wewnętrznych. **Zgłoszenia mogą również być przyjmowane przez podmiot zewnętrzny.**
- sposoby przekazywania zgłoszeń wewnętrznych przez sygnalistę;
- bezstronną wewnętrzną jednostkę organizacyjną lub osobę w ramach struktury organizacyjnej danego podmiotu, upoważnioną do podejmowania działań następczych, w tym do weryfikacji zgłoszenia wewnętrznego i dalszej komunikacji z sygnalistą;
- tryb postępowania z informacjami o naruszeniach prawa zgłoszonymi anonimowo;
- obowiązek potwierdzenia sygnaliście przyjęcia zgłoszenia wewnętrznego w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu;
- obowiązek podjęcia, z zachowaniem należytej staranności, działań następczych;
- maksymalny termin na przekazanie sygnaliście informacji zwrotnej, nieprzekraczający 3 miesięcy od dnia potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia wewnętrznego lub – w przypadku nieprzekazania potwierdzenia – 3 miesięcy od upływu 7 dni od dnia dokonania zgłoszenia wewnętrznego, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu;
- zrozumiałe i łatwo dostępne informacje na temat dokonywania zgłoszeń zewnętrznych do Rzecznika Praw Obywatelskich albo organów publicznych oraz – w stosownych przypadkach – do instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii Europejskiej.

Wysokie standardy bezpieczeństwa procedury

Procedura zgłoszeń wewnętrznych oraz związane z przyjmowaniem zgłoszeń przetwarzanie danych osobowych winny być tak skonstruowane, aby uniemożliwić nieupoważnionym osobom uzyskanie dostępu do informacji objętych zgłoszeniem oraz zapewniać ochronę poufności tożsamości sygnalisty, osoby, której dotyczy zgłoszenie, oraz osoby trzeciej wskazanej w zgłoszeniu.

Termin wdrożenia procedury

25 września 2024 roku - przy czym należy pamiętać, że wdrożenie procedury powinno być poprzedzone konsultacjami z zakładowymi organizacjami związkowymi albo przedstawicielami osób świadczących pracę, jeśli w danym podmiocie nie działa żadna zakładowa organizacja związkowa.

Sankcje za naruszenie przepisów ustawy

Nieustanowienie procedury zgłoszeń wewnętrznych lub jej ustanowienie z istotnym naruszeniem wymogów ustawy o ochronie sygnalistów stanowi wykroczenie zagrożone karą grzywny do 5 tys zł.

Uniemożliwienie lub poważne utrudnienie sygnalistom dokonywania zgłoszeń stanowi przestępstwo zagrożone karą grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do roku.

Kanał zgłoszeń zewnętrznych

Kto jest zobowiązany utworzyć taki kanał?

Organy publiczne czyli:

1. naczelne i centralne organy administracji rządowej,
2. terenowe organy administracji rządowej,
3. **organy jednostek samorządu terytorialnego,**
4. inne organy państwowe oraz inne podmioty wykonujące z mocy prawa zadania z zakresu administracji publicznej, właściwe do podejmowania działań następczych w następujących dziedzinach:
 - korupcji;
 - zamówień publicznych;
 - usług, produktów i rynków finansowych;
 - przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
 - bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
 - bezpieczeństwa transportu;
 - ochrony środowiska;
 - ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
 - bezpieczeństwa żywności i pasz;
 - zdrowia i dobrostanu zwierząt;
 - zdrowia publicznego;
 - ochrony konsumentów;
 - ochrony prywatności i danych osobowych;
 - bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
 - interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
 - rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
 - konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela - występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z dziedzinami wskazanymi w pkt 1-16.

Termin wdrożenia procedury

25 grudnia 2024

Podstawowe obowiązki nałożone na organy w ramach procedury

- przyjęcie zgłoszenia zewnętrznego;
- dokonanie wstępnej weryfikacji zgłoszenia zewnętrznego, polegającej na ustaleniu, czy zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa, oraz na ustaleniu, czy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania tego organu, a jeżeli nie należy - na ustaleniu organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych;
- rozpatrzenie zgłoszenia zewnętrznego - w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania tego organu;
- przekazanie zgłoszenia zewnętrznego niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach - nie później niż w terminie 30 dni, do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych - w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie nienależącej do zakresu działania tego organu, a także przekazanie informacji o przekazaniu zgłoszenia sygnaliście;
- podjęcie działań następczych z zachowaniem należytej staranności;
- przekazanie sygnaliście informacji zwrotnej.

Nasza oferta

Kanał wewnętrzny przyjmowania zgłoszeń.

- ✓ Wdrożenie procedury zgłoszeń wewnętrznych:
 - przygotowanie pełnej dokumentacji wraz ze szkoleniem pracowników;
 - wsparcie przy konsultacjach z zakładowymi organizacjami związkowymi lub przedstawicielami pracowników.
- ✓ Subskrypcja specjalnie dedykowanego programu umożliwiającego przyjmowanie zgłoszeń wewnętrznych oraz ich obsługę.
- ✓ Przyjmowanie zgłoszeń jako podmiot zewnętrzny i komunikacja z sygnalistą na etapie przyjęcia zgłoszenia.
- ✓ Wsparcie w procedurze weryfikacji i rozpatrywania zgłoszeń oraz podejmowanych działaniach następczych, w tym bieżące konsultacje telefoniczne, mailowe, spotkania online oraz przygotowywanie projektów pism.

Kanał zewnętrzny przyjmowania zgłoszeń.

- ✓ Wdrożenie procedury zgłoszeń wewnętrznych:
 - przygotowanie pełnej dokumentacji wraz ze szkoleniem pracowników;
 - wsparcie przy konsultacjach z zakładowymi organizacjami związkowymi lub przedstawicielami pracowników;
- ✓ Subskrypcja specjalnie dedykowanego programu umożliwiającego przyjmowanie zgłoszeń zewnętrznych oraz ich obsługę.
- ✓ Wsparcie w procedurze weryfikacji i rozpatrywania zgłoszeń oraz podejmowanych działaniach następczych, w tym bieżące konsultacje telefoniczne, mailowe, spotkania online oraz przygotowywanie projektów pism.

XIII

Kontakt

Adam Świecki
Adwokat

e-mail: adam@swiecki.com.pl

Anna Śmiałkowska
Adwokat/Szef Departamentu Projektów
Biznesowych i Sporów Sądowych

e-mail: anna.smialkowska@swiecki.com.pl

Monika Filipiak
Kierownik Departamentu Organizacyjnego
tel. +48 608 876 506

e-mail: monika.filipiak@swiecki.com.pl